

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Кафедра публічного управління, адміністрування та
міжнародної економіки**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

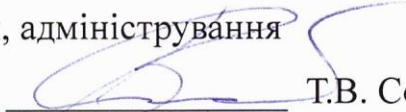
«Методологія й організація наукових досліджень»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 «Управління та адміністрування»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	076 «Підприємництво та торгівля»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

Методологія й організація наукових досліджень. Робоча програма з навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти економічного факультету за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля», галузі знань 07 «Управління та адміністрування», другий (магістерський) рівень вищої освіти / Укладач: І.М. Паска. Біла Церква: БНАУ, 2019. 19 с.

Розробник: **Паска І.М.** д. ек. н., професор

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки
(Протокол № 1 від 25 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри, публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки, професор Т.В. Сокольська

Гарант ОПІ 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» д. е. н., професор Л.М. Сатир

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету
(Протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.)

Голова науково-методичної комісії, д.е.н., професор І.М. Паска

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЯ Й ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
6.1. Лекції	7
6.2. Теми практичних занять	9
6.3. Самостійна робота	11
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	13
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	14
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	14
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	17
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	18

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з планом на 2023–2024 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Методологія й організація наукових досліджень» для денної форми навчання виділено 120 академічних годин (4 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 42 години (лекції – 28, практичні – 14), самостійна робота студентів – 78 годин. Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	<i>Обов'язкова</i>	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 076 «Підприємництво та торгівля»	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання		1-й	1-й
Загальна кількість академічних годин – 120		<i>Семестр</i>	
		1-й	1-й
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5	Другий (магістерський) рівень вищої освіти	28 год.	6 год.
		<i>Практичні</i>	
		14 год.	4 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		78 год.	108 год.
		Підсумковий контроль: залік	

Метою викладання навчальної дисципліни “Методологія й організація наукових досліджень” є ознайомлення студентів спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» з сучасними методологічними концепціями, з основами методології наукового пізнання та з методикою наукових досліджень; формування цілісного уявлення про науково-дослідницький процес; освоєння навиків формування і використання усвідомленої методологічної позиції наукового дослідження; вдосконалення вмінь у пошуку, доборі й опрацюванні наукової інформації, у точному формулюванні мети, завдань і висновків дослідження.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язкова дисципліна «Методологія й організація наукових досліджень» базується на знаннях таких дисциплін як «Філософія», «Економічна теорія», «Вступ до спеціальності», «Підприємництво», «Макро і мікроекономіка» освітнього рівня «Бакалавр».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результати навчання відповідно до ОПІ спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» Другого (магістерського) рівня вищої освіти	Результати навчання з дисципліни «Методологія й організація наукових досліджень»
РН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.	РН 2. 1. Використовувати знання, вміння та навички для окреслення теоретичних і практичних проблем підприємства, торгівлі та біржової діяльності й планувати, організувати, реалізувати, презентувати відповідні наукові дослідження. РН 2.2. Вміти аналізувати основні нормативні документи, що регламентують методологію і методи досліджень.
РН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності на засадах сталого розвитку.	РН 9. 1. Володіти знаннями та мати вміння щодо перевірки одержаних результатів розрахунків на їх достовірність та релевантність щодо визначення ефективності суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та біржовій діяльності, зокрема у агробізнесі.
РН 12. Виконувати наукові дослідження і вміти застосовувати сучасні прикладні методи, моделі та інформаційні технології у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.	12.1 Вміти застосовувати методи емпіричного і теоретичного дослідження в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. 12.2 Вміти застосовувати норми методології та методів досліджень у підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності. 12.3. Організувати та проводити дослідження, використовуючи сучасну методологію та інформаційні технології. 12.4. Вміти правильно і ефективно організувати власну науково-навчально дослідну роботу. 12.5. Знати методи та форми наукової дискусії та основи ефективного науково-професійного спілкування. 12.6. Використовувати інструменти планування наукового дослідження.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЯ Й ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Змістовний модуль 1.

Теоретичні і методологічні основи наукового дослідження

Тема 1. Наука - продуктивна сила розвитку суспільства.

Тема 2. Наукові дослідження - шлях до розв'язання проблем методики.

Тема 3. Сутність, особливості та види наукових досліджень.

Тема 4. Основи методології науково-дослідної роботи.

Змістовний модуль 2.

Організація та методика наукового дослідження

Тема 5. Планування наукового дослідження

Тема 6. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.

Тема 7. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях.

Тема 8. Магістерська (кваліфікаційна) робота: написання, оформлення, захист.

Тема 9. Застосування методів математичної статистики у науковому дослідженні.

Тема 10. Впровадження наукових досліджень та їх ефективність.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	СРС		л	п	лб	інд	СРС
<i>Змістовний модуль 1.</i>												
Теоретичні і методологічні основи наукового дослідження												
Тема 1.1.	10	2	1		3	4	9	1			2	8
Тема 1.2.	16	4	2		3	7	11		1		4	10
Тема 1.3.	11	2	2		3	4	9	1			4	8
Тема 1.4.	15	4	1		3	7	11		1		2	8
Разом за модуль 1	52	12	6		12	22	52	2	2		12	34
<i>Змістовний модуль 2.</i>												
Організація та методика наукового дослідження												
Тема 2.1.	10	2	1		3	4	9		1		2	8
Тема 2.2.	9	2	1		2	4	9	1			4	8
Тема 2.3.	10	2	1		3	4	7		1		2	6
Тема 2.4.	9	2	1		2	4	9	1			4	8
Тема 2.5.	15	4	2		3	6	9	1			2	8
Тема 2.6	15	4	2		3	6	9	1			2	8
Разом за модуль 2	68	16	8		16	28	68	4	2		16	46
Всього годин	120	28	14		28	50	120	6	4		28	80

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<i>Змістовний модуль 1.</i>	
Теоретичні і методологічні основи наукового дослідження	
<p>1. 1. Наука - продуктивна сила розвитку суспільства. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності. Поняття науки ґрунтується та зміст її функцій. Знання. Відносні, абсолютні та апіорні знання. Понятійний апарат, зміст та класифікація наук. Основні структурні елементи теорії пізнання. Структура формування теорії. Організація наукової діяльності в Україні. Структура організації управління НДІ.</p>	2
<p>1.2. Наукові дослідження - шлях до розв'язання проблем методики. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення. Фундаментальні (теоретичні) та прикладні наукові дослідження. Головні етапи наукового дослідження. Науково-дослідницька діяльність студентів. Система науково-дослідної роботи студентів. Вибір теми та реалізація наукового дослідження. Етапи наукового дослідження (за Киверялгом А.А.). Ефективність наукових досліджень. Результати практичної реалізації наукових досліджень.</p>	4
<p>1.3. Сутність, особливості та види наукових досліджень. Особливості наукового дослідження. Головні критерії ефективності наукового дослідження. Вимоги до здійснення наукових досліджень. Види досліджень. Особливості соціального дослідження. Етичні принципи здійснення наукового дослідження.</p>	2
<p>1. 4. Основи методології науково-дослідної роботи. Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень. Методи та техніка наукових досліджень. Методи емпіричного дослідження (спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент). Методи теоретичного дослідження (ідеалізація, формалізація, логічні й історичні методи). Методи, що можуть бути застосовані на емпіричному і теоретичному рівнях (абстрагування, аналіз і синтез, індукція й дедукція, моделювання).</p>	4
Разом за змістовий модуль 1	
<i>Змістовий модуль 2.</i>	
Організація та методика наукового дослідження	
<p>2.1. Планування наукового дослідження. Етапи виконання науково-дослідної роботи. Термінологічно-категоріальний апарат дослідження. Аналіз стану досліджуваної проблеми. Вибір теми дослідження. Гіпотеза дослідження. Концепція науково-педагогічного дослідження. Програма наукового дослідження.</p>	2
<p>2.2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Сутність, види та джерела економічної інформації, її призначення у науковому дослідженні. Класифікація інформаційного забезпечення науково-дослідного процесу. Особливості пошуку, обробки та використання законодавчої,</p>	2

<p>нормативно-довідкової та фактографічної інформації. Використання інформаційної системи ЕОМ при виконанні наукових досліджень з економіки. Створення баз даних економічної інформації.</p> <p>Інформаційна безпека в Україні, її основні характеристики. Захист економічної інформації. Поняття авторського права та інтелектуальної власності. Обмеженості використання авторської інформації та законодавчі основи її захисту.</p>	
<p>2.3. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях.</p> <p>Бібліотека як інтелектуальний центр суспільства. Історичні аспекти виникнення та розвитку бібліотек. Особливості книговидавничої справи та поширення бібліографічної інформації. Види бібліографічних джерел, їх систематизація та каталогізація. Наукові основи та методика роботи з бібліотечними джерелами. Поняття інформаційно-пошукової мови бібліографічних фондів та її особливості.</p> <p>Організація економічної бібліографії, класифікація економічних наук у бібліографічному опису. Особливості роботи з бібліографічною інформацією економічних наук.</p>	2
<p>2.4. Магістерська (кваліфікаційна) робота: написання, оформлення, захист.</p> <p>Загальні положення. Магістерська (кваліфікаційна) робота. Алгоритм написання та оформлення магістерської роботи. Етапи роботи над дослідженням та оформленням магістерської роботи. Ілюстрації. Таблиці. Формули. Додатки. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Порядок виконання і захисту магістерської роботи. Аналіз виконання і захисту магістерських робіт.</p>	2
<p>2.5. Застосування методів математичної статистики у науковому дослідженні.</p> <p>Математичні методи опрацювання результатів дослідження. Основні поняття математичної статистики. Основні типи вимірювань у науковому дослідженні. Визначення генеральної та вибіркової сукупності. Кореляція. Конкордація. Елементи теорії графів. Параметричні і непараметричні статистичні критерії. Загальні підходи до вибору методів перевірки статистичних гіпотез.</p>	4
<p>2.6. Впровадження наукових досліджень та їх ефективність.</p> <p>Основні форми впровадження результатів наукових досліджень. Робота над науково-дослідними темами. Особливості техніко-економічного обґрунтування НДР. Захист авторських прав на науково-дослідні роботи та вирішення спірних питань з впровадження результатів економічних наукових досліджень. Ефективність наукових досліджень з економіки і методика її розрахунків. Особливості визначення економічної, соціальної та техніко-технологічної результативності наукових досліджень. Поняття економічного потенціалу НДР.</p>	4
Разом за змістовий модуль 2	16
Всього	28

6.2. Теми практичних занять

Практичні заняття проводяться з метою поглибленого освоєння матеріалу лекцій, вироблення навичок у вирішенні практичних завдань і формуванню розрахункового інструментарію при проведенні наукових досліджень в області підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Основним змістом практичних занять є активна робота кожного здобувача на основі того, що заняття включають в себе і спеціально підготовлені презентації-виступи за найбільш актуальними проблемами наукових досліджень, водночас матеріал виступу не повинен дублювати лекційний матеріал.

Тема для такого виступу може бути запропонована викладачам або обрана самим здобувачем. На занятті здобувач демонструє знання предмета, коригує інформацію, отриману в процесі лекційних і позааудиторних занять, отримує навички усного виступу і культури ведення дискусії. Крім презентації-виступу на заняттях застосовуються такі форми роботи здобувачів: відповідь з передбачених запитань за темою, що розглядається; виконання домашнього завдання; написання есе.

Назва теми	Програмні питання	К-сть годин
Змістовний модуль 1.		
Теоретичні і методологічні основи наукового дослідження		
1.1. Наука – продуктивна сила розвитку суспільства.	1. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності. 2. Понятійний апарат, зміст і класифікація наук. 3. Організація наукової діяльності в Україні.	1
1.2. Наукові дослідження - шлях до розв'язання проблем методики.	1. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення. 2. Науково-дослідницька діяльність студентів. 3. Вибір теми та реалізація дослідження.	2
1.3. Сутність, особливості та види наукових досліджень.	1. Програма наукового дослідження 2. Основні види наукових робіт 3. Стадії наукового дослідження	2

1.4. Основи методології науково-дослідної роботи.	1.Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень. 2.Методи та техніка наукових досліджень. 3.Методи досліджень на емпіричному й теоретичному рівнях.	1
Разом змістовий модуль 1		6
Змістовний модуль 2. Організація та методика наукового дослідження		
2.1. Планування наукового дослідження.	1.Формулювання теми і напряму дослідження. Постановка проблеми. 2. Основні етапи проведення наукових досліджень. 3. Оформлення результатів дослідження та літературна обробка. 4. Планування наукової діяльності.	1
2.2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.	1.Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. 2.Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі. 3.Техніка роботи .зі спеціальною літературою.	1
2.3. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях.	1. Структура й організація економічної бібліографії 2. Інформаційно-пошукові мови бібліографічних фондів 3.Методика роботи над літературними джерелами	1
2.4. Курсова, магістерська (кваліфікаційна) роботи: написання, оформлення, захист.	1.Магістерська робота, курсова. Загальна характеристика, послідовність виконання. 2.Етапи наукового дослідження, оформлення та захист магістерської (кваліфікаційної) роботи.	1
2.5. Застосування методів математичної статистики у науковому дослідженні.	1. Математико-статистичні методи обробки інформації. 2. Використання математично-статистичних і економіко-математичних методів у наукових дослідженнях зв галузі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.	2
2.6. Впровадження наукових досліджень та їх ефективність.	1.Впровадження результатів наукових досліджень. 2. Ефективність результатів наукових досліджень. 3. Захист авторських прав на науково-дослідні роботи. 4. Впровадження результатів економічних наукових досліджень.	2
Разом змістовий модуль 2		8
Усього годин		14

6.3. Самостійна робота

Окрім читання лекцій викладачем передбачається вивчення основної та додаткової літератури з курсу, яка пропонується здобувачам у якості проведення самостійної роботи. Самостійна робота здобувача є найважливішою складовою частиною навчальної роботи і призначена для досягнення наступних цілей: закріплення і поглиблення отриманих знань, умінь і навичок; підготовка до практичних занять, складання модулів та заліків; формування культури розумової праці і самостійності в пошуку нових знань.

Контроль самостійного вивчення окремих питань відбувається на основі підготовки завдань есе, контрольних робіт, вибіркового опитування на практичних заняттях, які проводяться викладачем за графіком контролю самостійної роботи магістрів.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні і методологічні основи наукового дослідження		
1	Наука - продуктивна сила розвитку суспільства. Історичний нарис становлення і розвитку наукового пізнання світу Специфіка і відмінності різних форм пізнання світу (містичної, релігійної, художньої і наукової) Сучасні особливості розвитку науки Труднощі й особливості проведення міждисциплінарних наукових досліджень Проблеми прогнозування розвитку науки та оцінки її ефективності Суть і значення “наукометрії”	7
2	Наукові дослідження - шлях до розв’язання проблем методики. Види і способи систематизації фактичного матеріалу Суть і значення теоретичних і емпіричних методів пізнання Вимоги щодо збирання і систематизації емпіричних фактів Границі й суть використання евристичних методів рішення задач Специфіка методології соціально-економічних досліджень. Вплив методики проведення наукового дослідження на структуру роботи Специфіка теоретичного розділу роботи і вимоги щодо систематизації основних наукових ідей і категорій. Авторський внесок у теоретичні дослідження. Використання графічних методів наукового дослідження. Економіко-статистичні методи: види, суть і значення, сфера використання. Основні види, умови і обмеження використання економетричних методів. Умови об’єктивності і основні правила проведення соціологічних досліджень	10
3	Сутність, особливості та види наукових досліджень. Мотивація наукової творчості Вплив особистості на вибір форми наукової діяльності. Інтелектуальні, психологічні, моральні, освітні вимоги до науковця.	7

	Процес наукового відкриття з точки зору роботи мозку (оцінки психологів).	
4	Основи методології науково-дослідної роботи. Сутність, характер і шляхи вирішення наукової проблеми. Формування та обґрунтування наукових гіпотез. Основні етапи роботи з літературними джерелами в рамках наукового дослідження. Види записів, які необхідні під час роботи з науковою літературою	10
	Разом	
Змістовий модуль 2. Організація та методика наукового дослідження		
1	Планування наукового дослідження Термінологічно-категоріальний апарат дослідження. Аналіз стану досліджуваної проблеми. Вибір теми дослідження	7
2	Інформаційне забезпечення наукових досліджень Сучасна інформаційна база наукових досліджень “Інформаційний потоп” і як в ньому орієнтуватися. Правдивість сучасних джерел інформації. Логіка подання матеріалу у науково-дослідних роботах. Суть і особливості формулювання рекомендацій і висновків	6
3	Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях. Організація економічної бібліографії, класифікація економічних наук у бібліографічному опису. Особливості роботи з бібліографічною інформацією економічних наук	7
4	Магістерська (кваліфікаційна) роботи: написання, оформлення, захист. Загальна характеристика, послідовність, виконання та оформлення. Етапи наукового дослідження, оформлення та захист кваліфікаційної магістерської роботи. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.	6
5	Застосування методів математичної статистики у науковому дослідженні. Параметричні і непараметричні статистичні критерії. Потужність статистичного критерію. Планування вибіркового спостереження. Кластерний аналіз. Метод головних компонент.	9
6	Впровадження наукових досліджень та їх ефективність. Форми представлення результатів наукових досліджень. Правила оформлення ілюстративного матеріалу (плакати, слайди). Відмінність вимог до наукової доповіді та наукової статті. Основні елементи наукового дослідження, які необхідно виявити в процесі структуризації наукової статті.	9
	Разом	78

6.4. Орієнтовна тематика індивідуально-дослідних завдань

2. Сутність науки та її інституційні характеристики
3. Системні характеристики науки, її структура як системи.
4. Характеристика проблем основних складових науки.
5. Соціальні функції науки.
6. Основні етапи становлення та розвитку науки.
7. Поняття та особливості дослідницької діяльності як складного виду інтелектуальної діяльності.
8. Специфіка науки у порівнянні з предметно-практичною діяльністю, міфологією, релігією, мистецтвом, ідеологією, технікою.
9. Основні види наукових досліджень: фундаментальні, прикладні та розробки.
10. Поняття та структура програми наукового дослідження
11. Формулювання проблеми дослідження.
12. Цілі та завдання дослідження.
13. Емпірична база дослідження.
14. Гіпотези в дослідженні і їх перевірка.
15. Обґрунтування методів отримання та аналізу інформації.
16. Висновки і рекомендації за наслідками досліджень.
17. Галузева структура сучасної науки.
18. Тенденції розвитку сучасної науки.
19. Процес наукового дослідження.
20. Структура основні різновиди та етапи наукового дослідження.
21. Науковий факт і його роль у дослідженні.
22. Наукове доведення і аргументація.
23. Наукові ідеї та відкриття.
24. Методологія як інтегральна система знань регулятивно-діяльної природи.
25. Структура наукової методології.
26. Характеристика основних різновидів методології.
27. Тенденції методологічного розвитку науки.
28. Принципи наукового дослідження та їхня роль у пізнавальному процесі.
29. Характеристика основних принципів пізнання.
30. Характеристика основних наукових підходів.
31. Методи наукового дослідження.
32. Методологічна роль теорій.
33. Парадигми та їхня роль у пізнанні.

34. Сутність та класифікація методів дослідження.
35. Методи емпіричних досліджень.
36. Методи теоретичних досліджень.
37. Методи аналізу наукової інформації.
38. Методи презентації результатів досліджень.
39. Специфіка методу емпіричного дослідження.
40. Єдність аналізу та синтезу в науковому дослідженні.
41. Діалектична і формальна логіка.
42. Індукція і дедукція.
43. Якісний і кількісний аналіз. Наукова інформація та її характеристики.
44. Робота над літературними джерелами.
45. Аналіз і обробка первинної інформації.
46. Інтерпретація наукових даних.
47. Математичне забезпечення наукового дослідження.
48. Використання Інтернет-ресурсів.
49. Форми наукової комунікації.
50. Наукові семінари та конференції.
51. Виступ та доповідь на науковій конференції.
52. Наукова дискусія та її специфіка.
53. Наукові школи, їх ознаки, типи та функції.
54. Поняття якості наукового дослідження. Плагіат і його ознаки.
55. Правові та етичні засади регуляції наукових досліджень.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В процесі навчання використовуються такі методи: лекції-візуалізації, дискусії, диспути, ситуаційні завдання, творчі роботи. В якості ілюстративних засобів з курсу використовуються презентації у програмі Microsoft Office Power Point, відео, ілюстративно-роздатковий матеріал. Під час практичних занять використовуються: презентації, евристична бесіда.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Методологія й організація наукових досліджень» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за 5 шкалою.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдань.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою, оцінювання за якою переводяться у бали.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляються студентам у журнал оцінок академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Модульний контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, оцінювання самостійної та ІНДЗ, а також модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студентів в дискусіях, обговореннях, виконанні додаткових повідомлення в межах теми.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за зроблені доповіді, презентації, активність під час дискусій.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо повно орієнтується у навчальному матеріалі.

«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє не вміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.
----------------	---

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1-34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint;
2. Нормативно-правова документація;
3. Навчально-методичне забезпечення.

Технічні засоби:

Мультимедійний проектор Epson EB95) Intel(R) Celeron(R), комп'ютери Intel Core I5/ОЗУ 8Gb, HDD 500 Gb, монітори Samsung. Програмне забезпечення: MS Windows, MS Office (Access, Word, Excel, Power Point, MSProject), Firefox. Системи дистанційного навчання: Moodle (teach.btsau.net.ua), Zoom.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Андрійчук В.Г., Колесніченко Ю.Ю. Основи наукових досліджень в агробізнесі: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2018. 491 с.
2. Антошкіна Л.І. Методологія економічних досліджень: підруч. К.: Знання, 2015. 311 с.
3. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.
4. Дегтярьов А.В., Кокодій М.Г., Маслов В.О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2016. 78 с.
5. Дейниченко Г.В., Постнов Г.М. Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХДУХТ, 2014. 115 с.
6. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.
8. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 2-ге вид. К.: Алерта, 2019. 492 с.
7. Теорія, методологія і практика господарсько-фінансової діяльності підприємств: монографія. Центр фінанси.-екон. Лослдж. Полтава: Асраря, 2019. 254 с.

Допоміжна література

1. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень: Навч. посібн. - Вид. 2-е, доп. і перероб. – К.: Видавничий дім „Професіонал”, 2004. 208 с.
2. Сурмін Ю. Майстерня вченого: Підруч. для науковця. Київ: НМЦ «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2006. 302 с.
3. Dzwigol H., Barosz M. Scientific research methodology in management sciences financial and credit activity problems of theory and practice. 2018. 2(25). 424-437 pp.
4. Sulkowski L. Metodologia zarządzania – od fundamentalizmu do pluralizmu. In W. Czakon (Ed.), Podstawy metodologii badań w naukach o zarządzaniu. 2016. 28-48 pp.
5. Saunders, M., Thornhill, A., Lewis, P. (2019). Research Methods for Business Students (Vol. Eighth edition). Harlow, United Kingdom: Pearson Education Limited. 2019. Retrieved from : <https://ebookcentral.proquest.com/lib/hselibraryebooks/detail.action?docID=5774742>
6. Saunders, M., Lewis, P. Doing Research in Business and Management (Vol. 2nd). Harlow, United Kingdom: Pearson. 2017. Retrieved from : <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=edslive&db=edsebk&AN=1594065>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
3. Офіційний сайт Світової організації торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wto.org>
5. Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСД) [Електронний ресурс]. суспільстві: Ecomomy. – Електрон. дані. – Режим доступу : <http://www.oecsuспільстві:d.org>.
6. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : [електронний підручник] / М. Т. Білуха. - Електронні дані // Все для студента:– [Б. м.]. - Режим доступу: <http://www.twirpx.cуспільстві:om/file/843718/>.
7. Методологія, методи, логіка наукових досліджень. - Електронні дані // Навчальні матеріали онлайн : 2010-2017. - (Навчальні матеріали онлайн). - Режим доступу: http://pidrucуспільстві:hniki.cуспільстві:om/1056112760990/dokumentoznavstvo/metodologiya_metodi_logika_nauk_ovih_doslidzhen/
8. Наукове пізнання: рівні, специфіка, особливості. - Електронні дані// MegaLib.cуспільстві:om.ua : - [Б. м.], 2013. – Режим доступу:http://megalib.cуспільстві:om.ua/суспільстві:ontent/6972_1_Naykove_pi_znannya_rivni_specуспільстві:ifika_osoblivost_i.html/
9. Наукознавство та його розвиток. - Електронні дані// Хелпикс.Орг - Інтернет помічник - [Б. м.], 2014-. - Режим доступу: <http://helpiks.org/8-27415.html/>
10. Підходи до дослідження міжнародних систем. - Електронні дані// Хелпикс.Орг: 2014- Режим доступу: <http://helpiks.org/5-16718.html/>.
11. Федорова Н. Є. Теоретико-методологічний аналіз розвитку соціально-економічних систем у контексті прогресу / Н. Є. Федорова, Г. М. Пилипенко // Економічний вісник Національного гірничого університету. - 2016. - № 3. - С. 9-20. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2016